

1332

183

Plm 2438/1925, m I, 1-3 520 #44. 1/19



UKRAJINSKÝ UNION

Vychází třikrát za měsíc.
Předplatit se v administraci, Zlatovského a sptato v Pisku.
Předplatné a poštovní náklady nebo donádkou na celý rok Kč 25, na půl roku Kč 13, na čtvrt roku Kč 7.
Korrespondent se poskytuje 20% sleva vždy za hotové Redakce a administrace Pisek, Rybářská ul. č. 2. Redakce se uzavírá. Inzerční doklady musí být ohledány. Každý, kdo přečte 2 číslo t. l. na základě zaslání, považován jest závazně za odběratele.
Cena 50 haléřů.

Orgán hájící státoprávní myšlenku ukrajinského národa.

O ukrajinisaci Ukrajiny.

Okolím našeho listu a zároveň organizací je, abychom správně informovali západoevropskou společnost o našem národním životě.

V předposledním čísle naznačili jsme naši politickou situaci která, jak bylo brzo poznati, záviděníhodnou nebyla. Zlá situace — ale výhled, jak jsme řekli, byl a konečně je. Řekli jsme také iukř. Naši nepřítelé a odpůrci si toho povšimli, ale dání nám za pravdu nechystali. Čekali jsme, co zni počnou a bled — Počali křičeti — že na Ukrajině jde plným tempem ukrajinisace. — Píše o tom veskerý sovětský tisk, píše o této «ukrajinisaci» i západoevropský tisk, takže poctivý zastávce ukrajinských státoprávních snah, není-li třeba již se patř informován, může docela lehcce se podati tomuto náhledu.

Není a nřlyh by divným, kdyby tomu uvěřil nějaký řádový epigram. Vše ale stáří mnohem hlit, neboť i tisk ukrajinský si troufá psáti o «ukrajinisaci».

Tak «Ukrajinský Holos», jenž vycházel ve Vinnicem, svého času přinesl zpráva o tom, že v Charlově přý obolo jedné státní budovy objevena se tabulka v ukrajinské řeči.

Slyšite — už objevena se tabulka psaná ukrajinsky!! Je to trochu divno, ale diviti se tomu nelze, neb Vinnipeg a Charlov, toť kus

světa. A «Ukrajinský Holos» učinil opravdvn «rdimé» skutek, když dovedl, nežlede na takovou dálku, zviděti tabulku u bolševické budovy a k tomu psanou ukrajinsky.

Zásliby «Ukrajinského Holosu» jsou, tot se ví, «veliké» a snad přijde jednou čas, kdy «Ukraj. Holos» za svoji námahu bude odměněn.

Docela ale jinou odměnu obdrži «Ukraj. Slovo», jež vychází ve Lvově a jež stojí takřka pod okénkem bolševické budovy.

Hle, co píše «Ukrajinské Slovo» o ukrajinisaci na Ukrajině. «V Ukrajinské Sovětské Socialistické Republice zakazuje se seprva ukrajinisaci. Bolševici vedou zápas proti nezgramotnosti, ale scházejí potřebné finanční prostředky.» Zápas, jak praví «Ukrajinské Slovo», jest prý veden «energeticky», ba že i úhady jsou tomu nápomocni.

Jak vidíme, «Ukrajinské Slovo» od Ukrajinského Holosu se liší, je toho více, ale pravíme, že diviti se tomu nelze, neboť jak jsme řekli «Ukrajinské Slovo» stojí pod okénkem sovětské budovy a může hodit «nahouknouti» do všeho lépe, než na př. «Ukraj. Holos». —

Podíváme se ale na podanou zprávu.

«Ukrajinské Slovo», nahlednuvši do bolševické budovy, našlo tam «U. S. S. R.», v níž prý se zakončuje ukrajinisace. Jaký nesmysl.

656250

Vždyť veskerá Evropa ví, že jest jediné

«Svaz Sov. Soc. Rep.» Je-li S. S. S. R., nemůže být (politicky řečeno) Ukrajin. Sov. Soc. Republiky.

Kde «Ukrajinské Slovo» vzalo tu rudoou republiku, snad ani sám Pán Bůh neodhadne. «Ukrajinské Slovo» před nedávnem přineslo také stáť pod názvem «Zraký na Východ».

Z toho vidíme, že «Ukrajinské Slovo» začíná si docopravdy (ačkoliv přes «brěh») kochati do chaty, v níž bolševici «ukrajinisují» Ukrajinu.

«Ukrajinské Slovo» dále praví, že se zakončuje správa ukrajinisace a proto ptáme se «Ukraj. Slova»: Od jakého času se provádí vůbec ukrajinisace Ukrajiny? — Vždyť ještě nevyschla krev divoce mračených ukraj. lidí, kteří stali se obětí za svobodu ukrajinské řeči.

Vždyť bolševici již jsou na skvělém Evropy, ukrajinské snahy ignorují vůbec. Vždyť nty emigranté, kteří stojíme za svobodu své vlasti, za její opravdovosť ukrajinisaci, v braku nehudeme mocí promluvit na obranu svých národních práv ani jediného slova. Vždyť tam ve vlasti skutečně a nemoskeviti Ukrajinci jsou ve vazbě. Toho bohuzel «Ukrajinské Slovo» neví.

Mimo to, víme ze zkušenosti, že není ještě Ukrajincem ten, kdo má svých prsou nosit ukrajinský odznak. A tak je tomu i s tou ukrajinisaci: Ukrajinu bolševici «ukrajinisují».

Besídka.

Na soud světa. (Revoluční zjev.)

At, o Kozák!
On chytá prapor svého národa, líhě jej a letí ku břehu:

«Rusové! Nemohu vás vřadit! — pronášá se lesem — Kozáci pldou — Rusové překvapení toubu události chvějí stojí bez pohnutí — ale bradatý důstojník volá: «Hurá! Ku přední Zbojníci jsou zde!»

Šest tisíc bluhů okouje: «Hurá! a jako bouře začíná útok . . . Bradatý důstojník již s koncem v řece a Halažda stojí na břehu s pauporem — — směje se . . .

«Měj mlokardeství, volá Kozáctvo. — «Pudu!» raznělo napřimou. — Strašlivě «Pudu» . . .

Omš díl, potměšit kdomotě a pět set psoků chřtlu chot. Zbraň řasčů, všek, lince a lidské hlasy nešťastků naphily ramí tichu. Nyní do řeky již nevstoupavali a který chřtěl přchnouti do lesa, tam skočil jej Bondarenko.

«Pudu» . . . Bj . . . Zabij . . . «Pudu!»
«Kde jsme . . . kde jsme . . .?» tážal jsem se lékaře.

«Na cestě . . . na cestě . . . k tomu, odpovídá mi lékař.

«A brzdí tato cesta se skončí?» otázal se nalesedno mladý Kozák.

«Snad Kozáče v Pečerech. Tam již přijde Amen. Ty ženy a muži psokř, aby povstali již a vysvobodili je, neboť tam prý stínají pátý den,» odpovídáje vyvrětlí lékař.

«Nu, když je tomu tak, chvátá Kozák, «skočím tedy a aspoň dva, tři uložím — na smrt uložím.»

A v tom okamžiku skočil do řeky, za ním druzí a Bondarenko sekaje na levo i na pravo volá: «Nemj třeba! Nemj třeba! Sám se a nimi vypofádám!»

Polovice Bondarenkovč již byla na bolševických konicích, kteří jak se mu zdálo, lépe douštili povstakce než jch bývalým psobem bolševikům. Ubosť bolševici, ani se nebránili. Padali pod třetopřímou šaví Kozáka tak lehou, jak do «rudých» bolševických úst. — Sedm deset se zjevilo v raměno řeru a uklubujice se, tančili svůj krvavý tanec.

«Stuč Bondarenko!» zvolil Golšš a to bylo zblázněním, aby nejen Bondarenko přestál, ale i všichni . . . Za někdy, okamžik Bondarenko byl zde a na lince vypofavala se z čerstvě nasekaných tří lidská pros . . .

«Do hloubky lesa,» zvolil Golšš a všichni, co bylo nad řekou dalo se na pochod.

Hnal se. Bylo ticho jako v «červyvyčajes», když kat přichází pro svou oběť. Tota hrobová ticho bylo přerušeno šibistřelými ranami. Bolševici páhli sem z děl a jejich střelením byl jen velmi poškoz. Granaty vyvrasely stromy, vencičty je až na koruny a mezi povstali již byli raněni.

Společně s lékařem spěcháť jsme k raněnému Němci. «Co, natřepali vám?» očiven našim utěšením se otázal.

«Ano, ano, natřepali,» odpověděl jsem.

«Teď na operaci nemáte čas.»

Lékař vyňal z kapsy malý papírový balček a podáváje jej Němci, řekl: «Ušchovete si to na památku. Nyní utěšme z neměnného času na rannodny.» —

«Já zůstanu — lí přejdu k bolševikům,» pschodil.

«To ne, ty musíš jít s námi, přikázal jsem. Nedáležo nás explodovával granát a po té ve valdchu psokřl frapněl. Obsypávaj nás se shora i se stran Felezem. V tom proneslo se lesem: «Na pomoc. Na pomoc! Ataman raněni!» — Lékař tam spěchal. Ustrášen atamanovým purněním, můj Němec se neprotivil a dál jsme se do chůze. Utřkali jsme směrem ke východu, kamž ostatně se

Všem našim čtenářům přejeme mnoho štěstí a zdraví v Novém roce!

to víme, — ale jak? — Dobrou odpověď může nám poskytnouti historie ruská, která jest zde na západě Evropy ve Wrangelových sborech, a různá socialistická členská, která také ve blázně k národnosti ukrajinské, ale buď se nalézá mezi nepřáteli ukrajinských státoprávních snah, totiž mezi ruskými monarchisty, buď již na socialistických dogmatech a tělesně svou národností do tábora socialistické internacionály. To jsou ti, kteří jsou tu. Ale tyto nejsou ještě «ukrajinci» ráze moskevské internacionály. Kdo jsou ti, kteří se nalézají pod ochranou Moskvy říkat nebudeme, toto je naše všechno jásto. A právě tyto «ukrajinci» Ukrajiny.

Pravíme, že ukrajinsace Ukrajiny moskevskou internacionálou bytí je skutečný výsledek a hanobení mečovníků, položivších život za svobodu Ukrajiny. Myslíme si tudíž, že každý poctivý nacionalista, když uslyší, že internacionálisté záškodují porobenou oblast, zasměje se nepřítel, neb ví, že tato hřmot na svůj obličej maska, aby mohli lépe okrádat porobený národ.

Víme, že se může najít člověk, jenž řekne, že bolševci od svého bolševického programu ustoupili.

To by mělo znamenati, že Ukrajinci dali totiž svobody, kolik ustoupili od bolševického programu, ale není to pravda. Především svobody nikomu nikdo nedává. Svoboda si dobývá každý sám. A pak bolševci od svého programu ve skutečnosti neustoupili. Ustoupili pouze před silou evropského kapitálu. — Prestali totiž zápasiti proti němu, protože jej porážejí, ale nikoli pro ukrajinsaci Ukrajiny, nýbrž proto, že nechcejí ztratiti z rukou politické moci.

Tak pohlíží naše strana na otázku ukrajinsace Ukrajiny.

— III —

lunou všichni. Asi za hodinu celý lesem potkali jsme oddíl Sokolovského, jehož hlávky měly na východní straně štičku. Zde byla větší pasteka a tu všechno dle různých znamení, lunulo se sem. Za chvíli se zjevili Golíš, nesa na rukou do hlavy ranného atamana. Rána byla dosti hluboká, takže na uzdravení nemohlo býti ani pomýšlení. Nyní v bezvědomí ležel na trávě a sotva z prsou vycházel mu dech. Celý houf stáročín, jež nyní s velkým zájmem stál okolo umírajícího atamana, mu přál: «Spi tiše», ale atamanovy rty se zachvěly a z prsou se mu vydralo: «Nemožu.» Všem slásky hlavy.

«Blouzní v horečce,» řekl kdosi.

«Přinové, moločiči!» zvolal najednou ko všem přítomným stáročínům a Kozákům Sokolovský. «Čas nedovoděte nám, abychem jak se patří zakryli oči dráběmu soudruhů atamanovi Halajjovi.»

«Pomstíme se! Pomstíme se!» volalo na sta hlasů.

«Dobrá!» pokračoval ataman Sokolovský. «Však musíte mít dobrého vůdce. Vyhláďte ho, neboť nepřítel číhá na sebe čekati nedá a místo to musíte býti v Pečovách. Jest tu mezi vámi mnoho chrabřejších Kozáků a doufám, že vojsko dlouho trvati nebude!»

Zákony na vyhlazení menšin v Polsku.

Před 4 měsíci byl polským sejmem v nepřítomnosti menšinových poslanců schválen zákon, který plným právem můžeme nazvati zákonem na vyhlazení menšin. Ve východní Halici žije 77 proc. Ukrajinců, 13 proc. Poláků a 10 proc. Židů. Za Rakouska a Ukrajinci vydrželi po těžkých a dlouhých bojích střední a západní části. V úřadech úřadovala se obomazyčně, vsude byly ukrajinské muplay. To trvalo až do roku 1918, kdy se bývalé Rakousko rozpadlo a Ukrajinci obsadili svůj zám svým vojskem až po Lvov. — Těchto bojovali za národní svobodu (bohužel v lednu 1919 v Velké Ukrajině) až do června 1919, kdy Poláci obsadili východní Halici bolševickým způsobem, který není možno do podrobnosti vypsat. Přes sto padesát tisíc inteligentů bylo pozavrženo tak ze «Hřibůnků», některých povražděni a internováni. — Uvádím jen některá fakta. Na př. v Bilohorvích, okr. Zborov zavraždili otce ukrajinského vojevůdce, v Hanuševicích, okr. Halice zavraždili dva sedláky bez jakékoli příčiny. — Bylo by možno uvést asi 90 případů, svědky prokazatelných. Ti pak, kteří nebyli internováni nebo zavražděni, musili pracovat při stavbě dráhy, ovčích, ze zadarmo a o hladu, jiní opět, hlavně sedláci, jezdili po celé zemi s polským vojskem, takže celé řadě z nich propadli koně a zvířata se bez nich. — Následek toho ovšem byl, že nemohli obdělávati svých polí, v zemi vypukly nakažlivé nemoci, takže celé vesnice vymřely. Teprve v roce 1923 byly provedeny volby, při nichž 60 proc. Ukrajinců vůbec nehlasovalo, takže ve sněmovně nemají ani polovici poslanců vzhledem k jejich počtu jin náležitých a nemohou tudíž ani svých práv náležitě hájiti. Pokud se školství týká, jsou poměry dnes takové, že čistě ukrajinskými školami jsou jen školy střední a z těch polovička již v Rakousku. Měšťanských a obecných škol ukrajinských vůbec není tam, kde je 10 proc. Poláků. Tam vyučuje se ukrajinsky až ve druhé třídě. Kde je více než 20 proc. Poláků, vyučuje se pouze polsky až do třetí třídy, v té pak teprve ukrajinsky a to tak, jak se vyučovalo

«Máš pravdu, pane atamane. Golíš bude našim vůdcem,» řekl šedý Kozák. Golíš vystoupil do popředí a skloniv se, řekl: «Bratři! Děkuji vám za slova, ale již nemohu býti vůdcem. Chci brániti Ukrajinu ne jako atamana, ale jako její občan.»

«Tedy Bondarenko,» zvolal Kozák a Bondarenko, poděkovav za důvěru, přijal praporek a odevzdávaje jej do rukou Golíše, řekl: «Družo, Ty chráníš vojce naš národní státi přj atamanovi Overčenkovi, přj atamanovi Halajjovi, dumaju, že i pry menj doveďeš buty jeho oborocem.» Po té se obrátil ke Kozákům: «Bratry Kozaky! Tak jak nemer naš istoričnyj Halajjů tak nevuzi i cej. — «Bratři Kozáci!» zvolal Sokolovský. —

«Očičniť od nás člověči, člověči vzácných vlastností — člověk, jehož rovna byla opravdová, kozácká, slovanská, nejdrábská. — Dovešiti býti i v nejštější chvíli člověkem. Naše vlast, Ukrajina, dožad bude slunce světla, bude na takové syny hrdat, neboť právě zesnulý od zasazené rány se nepoddal oněm revolučním víhrům, nepadl do labyrintu revoluce, nýbrž dovešil mu svým zdravým rozumem vzorovatí až do poslední chvíli. Jeho dnešní čin — tam nad řekou přesvědčil nás, že Ukrajina za 300 let poroby přece nepřijala cizího, východního a divokého ducha. —

za Rakouska v průměru, t. j. 3 hodiny v týdnu. Lvem vesí zakazáno mluviti mateřským řečí. Úřadnictvo ukrajinské jest rozděleno v čistě polském území, ve vých. Halici pak jsou učitelé jen z Velko-Polska, kteří ukrajinskému vůbec neovládají.

Zároveň v jazyce ukrajinském psané se vůbec nepřijímají, a ukrajinských nápisůch není řeči, vsude se mluví jen polsky (ve městech, státních a soukromých úřadech). Malá bratka ukrajinských úředníků netroufá si ani promluvit svou mateřskou. Také tak vypadať poměry v kraji, kde je 77 proc. Ukrajinců.

K čemu všechno to povede, psáti nebudu. Jedno je jisto, že ve vých. Halici vypukla revoluce, která pomůže bolševickému Rusku uskutečnit jeho touhy.

Polívá J. Rozdobský.

Hlas utlačovaného Slovana.

Tábor v Josafově prý bude rozpuštěn.

Tato zpráva, ačkoliv úředně potvrzena nebyla, přece ve všech kruzích naš politické emigrace vyvolala ohromný ohlas. Doufáme však, že vláda republiky československé dříve, než se odhodlá k rozpuštění, si více promyslí. Při tom s důvěrou je rozpuštěním emigrantské kolonie v Josafově byli bychom velice poškozeni. Nežádáme ten čas, kdy naše touhy dají své cíle a republika československá zajistí nám v poslední chvíli překážku násim.

Srbští absolutisté. Mnozí ze Slovany se domnívali, že nově vytvořený šlesavantský stát stane se pravím středem, v němž po jedné stránce budou žiti tři bratři a sice: Srb, Chorvat a Slovane. Velice často vidíme názvy «SHS». Zní to sice velice krásně ale jen co jest pravda; mnohá věc, jenž se zdá na venek býti krásným, jsou avšak špatnými. Tak je to i s SHS. Srbové se naučili od Rusů vládnouti, ale ne lidsky, nýbrž despoticky. Něk dospívající nám zdáme, že v království SHS, panuje ohromná nepokojenost. Chorvaté trpí, jako jsme my trpěli za carského a končičně za bolševického režimu na Ukrajině.

Zůstala tautič, kozáckou, milující svobodu a dopřívající této všemu. Žej, že musíme prováděti dnes partisanskou válku, ale odpovědnost za tuto nanesení, neboť nám nerozumí, tak jako dnes neporozuměli Halajjověmu «nemohu».

On, nečítaje se na to, že jej chtějí předpohnouti a ukřivovat, oblékl své krédo a ač on toto nepochopení zaplatiti dralo, přece i on podlehl. A to jest všechno pochopitelné — Ukrajina za 300 let přišla hluboko zakopaná, proto, mýšle-li přesvědčení, že dobývající z této hluboké propasti naši vlast, dobýváme nás všeho Slovanstva, musíme duchovně ohloubiti mnohé city a tak jako dělník, jenž pracuje, aby zlepšil stav své rodiny, zapomíná na všechno, tak i my musíme ve jméno dobra národa našeho ponechat všelchny city, vznášející se k lidskosti a kopaš, kopaš až podud, pokud ji nevykopáme. Nyní naš roven nabebo soudruha Halajjů všichni poklekáme a složíme přísahu, že jméno Halajjů — ať již oňm i mečm — pomstíme.

«Rostog mohly — rusťe Ukrajina!» zvolal Bondarenko, a dal k sobě pozvat uprchlíky z m-ka Pečery, jež právě před chvílí sem přišli. Bondarenko nyní seděl na hřlouš a vypadal majestátně. Byl mladý, tak asi třicetník s černými vousy, obolený a v

Sebám se totiž nelíbí chorvatská vzdělanost demokratický duch. Něco podobného bylo a dosud je na Ukrajině. Nechceme prorokovati srbskému státu moc zlého, ale myslíme si, že je na nás, abychom upozornili, že podobné jednání bez důsledku nezůstává, tak jako ne- zůstalo ani v Rusku.

Poznámání důžno, že český tisk, jenž posledně došel v úmolení po stránce turno- listické se zlepšil, přináší skvělé fečt parlamentárních a anémovních debat. „Národní Politika“ č. 340, m. l. z parlamentní diskuse přináší toto:

Sen. Klůžek: Máte tedy Hlinka! Jestli tak Hlinka to hlásal, když mně nás chodil?

Sen. Kovalík: Desavád, politický systém považuje Slovensko za kolonii.

Sen. Klůžek: Neří Čecha, který by nomí- loval Slováků.

Sen. Kovalík: Ale to se musí v prakti- dokázat. Dnešní režim nepodporuje sloven- ský malopřemysl, zejména malopřemysl sta- věbní. (Hlučné výkřiky odporu u senátorů koalčních stran) Investice na Slovensku se neprovádějí, ačkoli příslušné položky v in- vestičním rozpočtu byly již dávno schváleny. (Opět hluk u koalčních senátorů) Další pří- čina nespokojenosti slovenského lidu spočívá v tom, že dosavadní režim provádí protiná- boženskou a zvláště protikatolíckou politiku na Slovensku. Slovenský lid, praví řečník za ustavičného pokřikování senátorů koalčních stran, je hluboce nábožensky založený a bě- da tomu, kdo se dožine jeho náboženského přesvědčení. (Hluk.) Hlasitbnuš Slovensko vyrabovat a vypáči.

Tato poslední slova řečníkova vyvolala bouřlivou nevoli u senátorů koalčních stran. Buďže přišel do ministerské lavice, šlo vo- lali: „Hanba mu!“ „Dolá a nírl!“ To je uráž- ka českého národa, kterou musí odvolat!

Posl. Hlinka volal črnl s galerií, spoko- jeně se pak usmíval a s celým svým štábem tleskal.

Předseda Donát, když se marně snažil sjednotit klid, a když nappek vírava stále rů- stla a se stupňovala, přerušil schůzi a dal vy- křiknout posluchače na galerii, výřim ludoveč- ké poslance.

Když schůze byla opět uhlázena, volal předseda Donát sen. dra. Kovalíka k pořá- dku pro jeho výrok: „Proč provokují na Slo- vensku husitismem, který Slovensko zraboval a vypáčil?“

touto jeho oholením obličej bylo lze vidět jen hrůsu. Do okamžiku zvolení jeho za sta- manu, jako setník byl vždycky veselý, ale nyní, když posouchal delegata od m-ka Pe- čery, se změnil. Až podivno bylo dívat se na ten mladý obličej, tak přímý a vášný, jako by se nebyl na něm nikdy úsměv objevil a měl bys snadno říci, že až se ho smrt do- tkne, mnoho na něm nezmění.

Soudruhové, kteří jej teď obklopovali — poznávali na něm velký bol, s bolestnou zra- zlostí nyní poslouchal s pláčem povdávajícího sedláka.

„Dobrá,“ prohlédl muže. „Ačkoli je to trochu daleko, přeče do příštího rána tam bu- deme. Kolik je tam husitství?“ otázal se.

„Mnoho, velmi mnoho, pane atamane,“ lístatoč odpověděl.

„Ku předu,“ zvolal Bondarenko a všecko se poimlo. Napřed vyrazil Sokolovský se svou jednotu a hned za ním kráčeli malými bouři povstalci. Z počátku kráčeli na pokraj lesa, pak dali se v pole, na něm sem tam by- ly rozloženy malé úbové lomy. Tak přichá- zeli z lesa do lesa a k večeru byli ona va- většina lesa Unavena celodenním pochodem přechota padala kde kam molla a spala. Jen Foučariviko, Sokelevský a Gříš a jiné sta-

Sen. dr. Kovalík pokračoval ve své řeči a prohlásil, že uvedenými slovy nechtěl se dotknouti cíl českého národa, že husitismem, o kterém mluvil, rozuměl husitská vojska — která tehdy s Jiskrou přišla na Slovensko a rabovala, jak o tom píše Palacký a Jirásek. (Hlučný odpor.)

Sen. dr. Soukup: Pane senátore Kovalí- ku, máte odvolat, že husitismem jímali a ra- boval Slovensko.

Sen. dr. Kovalík dovoloval se opět za hlučného odporu koalčních stran Jiráska a Palackého a byl přerušován výkřiky: „O- volat! Na to prohlásil, že nemáte odvolat, co neřekl.“

Sen. Klůžek: Řekněte jasné, zda husiti- smus páli a raboval Slovensko, či ne!

Sen. Havlena: Chciť jste potupil slavron- čru našich dějin.

Tato debata, je pro historiky věřice zají- mavým dokumentem.

Zase Pogodina. Večerní vydání „Národ- ních Listů“ ze dne 27. prosince m. r. přineslo článek prof. Pogodina pod názvem „Naše slo- vanské styky“. Tentokrátě prof. Pogodina se rozepsal o Pěťdoru Ivanoviči Tučevu. Tuč- čev je pro Slovanstvo osobou velikou. Tuč- čev skutečně plál si slovanského sjednocení, ale říštl páni řízi Pogodinova, dílo velikých slovanckých myslitelů zmařil. Ale článek prof. Pogodina tentokrátě je zajímavý. Ten- to, národně-demokratickou stranou milčený Slovan m. l. píše: „V těch slovech (Tuččev- ůvých) tedy obsaženy sjednocení slovenská země, bratrské nářeci, postavr obrozením Čechům, Polšce, Ukrajině (slyšíte, i Ukraj- ně), zastavení zhubného nepřítelství ná- do. Ano, toto hlásal Tuččev a to také nikoho ne- překvapuje. Překvapuje tu zcela něco jiného. Prof. Pogodina má totiž ve zvyku psát člá- nky „Naše slovenské styky“ a je to poprvé, co vzpomíná Ukrajinu — jako všech slovan- ských zemí. Toť je něco opravdu od prof. Pogodina nového, ba originálního. Tento pro- cezur háč jen mohl, tam prosti Ukrajině a je- jim smahám štval a nyní, ale pane Bože! jak se to mohlo stát? Toť div nad divy! Nemohl Tuččevova programu změnit a tak mámo no- věho Pogodina.“

K rozpuštění Radičovy strany. V Chor- vatsku vře. Rudě odešel do ciziny a dle den- ního tisku jest ve Vídni. Ve vlád, kružích ta- ké není žádného klidu, ačkoli policejní sta- ření jsou v Záhradu velká. Na opozičních mí-

režiny s příslušným počtem Komůk ani s ho- řák nestěž. Zastavili se na malé pastec a ne- slázejíce s koni, drželi rádu, jak předpaučiti — a to tak, aby za čín obličej ukrajinského Kozáka červenuť se nemohl. Bylo zcela jisto, že bolševici využijí všech prostředků, aby se ubránili. Obkládali je kol do kola a požádali aby se vzdali, ramli jeden z důstojníků.

„Tot napad,“ zasmál se ataman. „Boš- evici se nevzdají a pak — dovíte — co a čí- mít?“

„Ano, tře joňho nezbyvá, než obklopiti městečko a nevyppustiti ani jediného,“ ual se řeč Bondarenko. „Děj se vše boží. Nečinme obléžení na zemích ruských, užhrě na zemích velikých konlat ukrajinských, Jhoře, Svato- pluka, Svatoslava, Vladimira, Jaroslava a mó- me tudě právo konati na těchto rodných plá- ních té, co přikázal nám veliký beřman B. Chmelnický. Nemůžeme počítati s cily — cit tehdy, když budou ležeti u našich nobou. Tot všecko, co moho raditi a oně-ři má rada vhod, tedy jako ataman přikazuj a vyříditi tento příkaz můj musíte,“ kategoricky skon- čil Bondarenko.

„Jen když už vstávali,“ jaksi nepokojně pronesl Bondarenko, pohlídlje na kolkolem spící vojsko.

stech má se naproti tomu za to, že se jedná o pokus rozřešit chovat otázku jednoduše tím, že se zmezoří voja chorvatských posánek. Tak myslí si Bělehrad náložiti se Záhradem. Nevíme, zda to Sebám prospěje. Jedno je jis- to, že po rozpuštění chorvatské sešské stra- ny v království SHS, nastoupí velká krise, již důsledky pomne celý národ.

Různé zprávy.

Na pravo? Na levo? — Je více než ja- sta, že vývoj poměrů jde na pravo. Socialisté zkámalí všechno a všude. Sami to nyní čtí, ale nechtějí se k tomu přiznat. Uvažujj tedy o vývoj poměrů velkým způsobem a těš se, že dnes to jde na pravo, zítra na levo. — Tak vzniká „Národní Osvobození“, orgán českých legionářů s českosocialistickým za- barvením, ale ve skutečnosti list, jenž nemá žádného směru. Hle, co píše tento list: „Čím intelektuálně a mravně slabší masa děláji re- voluci, tím větší je porevoluční rozvrst; ne- boť leví nedovedou potom uhláti rozříšených posic a zůstati nový společenský řád.“ Pře- devším otážka: Bylo-li aspoň jednou zjištěno, že revolucej byli mravně silnější? — Myslí- me si, že nikdy, neboť masa, jež provádí re- voluci, žádných mravních zásad nezadržá. Revoluce jest časový zjev, který nakonec me- zi revolující masou se uplatí, aspoň jedna mravní zásada má; a proto právě není mož- no, aby masa uhláti rozříšenou posici a za- jistila „nový“ společenský řád. A „Národní Osvobození“ mnohem lépe bude vypadati — když bude hlásati úmrtí sovětské vlády. — Takto jen sobě škodí.

K českosocialistickému sjezdu v Brně. — O tomto sjezdu veškerý český tisk mluví velkým způsobem. Nepovínilí bychom si českosocialistického „projevu“ vůbec, neb ne- stoji za to, ale práce na tomto sjezde se odbyl moment, jež zaznamenati absolutně musíme. Co a o čem se tam rokovalo, do toho nám nic není a také by nebylo, ale řeční tam zná- my ruský socialistický revolucionář Brušvit. Je- ho řeč byla otiřtera ve večerníku „Čes. Slo- va“ č. 286 a my, kteří tento večerník čtli, ani větší nechtěli, co tento socialistický revolu- cionář na tomto sjezdu toho namluvil. Pořádal jsme svého zpravodaje v Brně o zprávu a ten potvrdil skutečnost, Hle, co mluví Bru- švit. „Ale každý Váš úspěch, Váš pokrok

Bylo před jedenáctou hodinou před pů- nocí a tábor byl skoro vzháru. „Kozčkovci sta- čí jen málo, ale v tam musí být všecko,“ pro- mluvil starý Zaporotec.

„Smad za tři hořiny budem v městečku,“ přibodl Sokolovský.

„Musíme býti dříve. Za tři hodiny Pe- čery musí býti v našich rukou,“ odpověděl Bondarenko.

„Zajistě, že hořevici všichni nastjí,“ řekl Gofák.

„Tím líp,“ odpověděl Sokolovský.

„Přál bych si, aby všichni byli vzháru,“ pravil Bondarenko. Po to podíval se na hodi- ny a řekl: „Brzy dvánáct. Hoř! Na své místa!“

Rozcházejli se a za chvíli všechno vychá- zelo z lesa na cestu, jež vedla k Pečeram. — Slabší byli vsazli na koně a neřídka bylo vi- dět, že po obou stranách koně stáli Kozáci, stojící jen jednou ržbou ve třemena. Zdáželo jenom na tom, aby každomety a potřebná k to- mu péchoři byla osně na místě. Důstojně- ctvo bylo již v předu. A tak všecko se hu- la, za čv-á hořiny zastý na termám jhořava- dě byla spřátna točka. Byly to Pečery. Bol- ševici konečně spozorovali blížícího se ne- přítele, ale velikou strachu neprojevovali —

jest také našim pokřemem. Víme, že to, co vybojujete jako národ slovanský, patří také nám, tak jako Vy víte, že co jsme mohli dělat svého času a co ještě budeme moci dělat, to také patří nám.» Na toto tvrzení sledz odpověděli bouřlivým souhlasem. To je výborné! Čeští socialisté a speciálně redaktoři, byli našim tímto skutečným ruským projevem — Toto prostě zaznamenáváme. — hač.

Snad je již jasno, zaznamenáváme dodatečně, že v redakci «Třácheňského Kráje» po naší odpovědi nastoupilo jasno.

Důsledky fašismu.

Politická vnitřní krize v Itálii přirovnává se, jak lze soudit den ze dne. Výjimečná usnesení předčasněji ministerské rady, až o znamení, záleží prý, jak soudí politikové blízcí vlády, tak v zavelení předchozí tiskové cenzury. Vyslovuje se také domněnka, že liberální i jiní nefascističtí ministři vystoupili z vlády. Dřívější ministerský předseda Salandra složil předsednictví zahraničního výboru poslanecké sněmovny. Právě se, že fascističtí vláda, která nyní odstoupí, hotoví se k «rozhodující ráni» proti opozici. Poplašené zprávy, šířené předválečím, tvrdily, že proti opozici chystají se také výstřední fascističtí organizace. Socialistický poslanec Turati tvrdil, že v Miláně, v ostatní Lombardii a jiných italských provinciích se soustřeďují fascisti, aby připravili o Sylvesterův vůdcem opozice «bartolomějskou noc» thronadně vraždění. Fascističtí «výbor pro obecní blaho» zaslal prý všem odborům tajné instrukce, aby se připravily k rozhodujícímu boji.

Především v noci obraz Mussoliniův na plakátech «Popola D'Italia» v ulicích Říma pomazán krvavě červenou barvou. «Tribuna» vyzvala Mussoliniho, aby poučil vhodné příležitosti k záchraně sebe a fašismu svým odstoupením. Fascističtí místopředseda sněmovny Giunta, jenž je ve vyšetřování pro politické vraždy, uprchl prý do Egypta.

Mussolini neustává v proslovování sebevčdomých řeči. Dne 25. m. m. prohlásil deputát fascističtích poslanců: «Má volební předloha je částí velkého reformního díla — které chci provést bez ohledu ke svým odpárcům. Mějte důvěru! Volební reforma bude přijata a provedena, ať se opozice vrátí

do parlamentu čili ne, a volby povedu já — jednámé uznám dobu k tomu vhodnou. Mnohým také každého jednotlivého poslance věštiny prosadivše, abych se seznámil se všemi. — Jsou fascisti, smyšlejší jako liberálové, jsou také nenáklonní fascisti a fascisti osobně kompromitovaní. Nové volby přinesou určitě vítězství fašismu. Nynější zákonem vyřadí ještě tiskový a tiskové-třesný zákon. Nestarám se o to, co dělá nebo bude čekat opozice. Nechce-li volat o nové zákony, jsou ještě jiné prostředky, jak dovědět se vůči lidu. Pročers pro zavraždění Matteottiho se bude konat — chci, aby spravedlnost měla svůj průběh a nemám, čeho bych se při tom obával. Nemusím také navrhnouti kráži amnestií pro tento případ. Sfézte se vyšetřit trestodělním lidem, důležitým udělati!»

Podobně mluvil Mussolini dne 29. m. m. na shromáždění fascističtích žurnalistů. Právě, že toto shromáždění je první v řadě opatření, která mají dokázat opětně se mezi politické akce fašismu a jeho nerozbitnou moc. «Období politického napětí», řečnou Mussolini dále, «kterému hledíme vsířit, vyžaduje nádného, čilevčdomého tisku. Když byl fašismus zvlášť extensivní, zvlášť nyní také intenzivně; vyhrajíc dle mého plánu velkou bitvu, nejzařívá volby. Překvapení a povolení odpárci pokusí se o všelké manévry, jež vsměsí žalostné strokotavly. Chci robit fascističtím větším, chci mi oddělit od většiny t. zv. čistě čistí fašismu. Fašismus a jeho vůdcové jsou však soudruzi. Fašisti mají ve svých krátkosti, ale obsahných důležitých věštiví, lažení na Řím a volby ze dne 6. dubna t. r. Mým vedením dobou brzy třetím, rozhodujícího vítězství.»

Přes tyto projevy Mussoliniůvy zavlečí ve fascističtím táboře velké rozčilení. Fascističtí římský «Impero», který byl dne 25. m. m. dokonce zastaven, vidí ve volební reformě a nových volbách těžkou porážku vlády a fašismu. Také fascističtí předák posl. Suchert vidí velmi temně a tvrdí přímo, že postup vlády je větším nebezpečím, než opozice. «Chce-li Mussolini zachránit fašismus, má k tomu jediný prostředek: odstoupit z ministerského předsednictví a postavit se v čelo politicky-revolučního hnutí, aby volbami bylo dobyto počtu mandátů, přiblížejících fa-

šismu» — první Suchert. Důvěrný přítel Mussoliniův posl. Bianchi tvrdí, že Mussolini zabíj nejen svou věstivou, ale i strannu. Jiný důvěrník Mussoliniův, posl. Farinacci popřel, že by byla vláda musla provést nové volby a pravi: «Žádá se demise vlády a hlava Mussoliniova. Odpovídáme: «Ne!» — dnes slovy — zátes v přinadě potřeby skutky. Chci-li by však Mussolini povolit, vzpětky bychom se proti tomu a opustili bychom je!»

K těmto výsledkům dospěl fašismus. V Itálii jsou rozory, jakých ještě svět neviděl. hač.

R. Novodvorská:

M A T K A.

Moje dítě rozčertě se zlatými vlasy, pověz šotka, kde jen běží, k tobě tak lísky?

Pověz lůdku skatačivý, čím mi srdce buď, když se v tvoje očka dívám, co mi zpívá v dušě?

Čím mi každé slůvko tvoje, tvých malých retů, jež se lůdk podobají růžovému květu? —

Čím mi sladké obečnutí, tvých malých očí, obečnutí z upřímnosti, které lůdk blaží,

Moje malé sladké dítě, s liliovým čelem, nenašlo by lůdk lísky, náde v světě celém.

K dnešnímu číslu jsou přiloženy složenky potvárné spofitelny. Prosíme, aby těchto bylo použito na předčtení našeho listu. — Když má předplaceno, ať si složenku laskavě uschová pro příště.

XIII.

Na cestě k Duchu sv.

Ano, taková myšlénka vznikla v mé hlavě, když očili jsem se v poli. Kráčeje, čili jsem propadl za zády a ještě větší před sebou. Tam v zduhu plno krve, plno trnutí a tu? Kdo poví? — Ale kráčet jsem dále. Bylo kolem poledne. Slunce páhlo normálně. Usměn a hlavou usekl jsem pod keřem, jenž rostl nad břehem řeky Buh, abych sobě chvíli odpočinul a tu najednou do hlavy mě vskočila myšlénka: «Co bude, až lidé dušou k Duchu sv? — Viděl jsem je kráčet ve jménu Otce, ve jménu Synu a teď — co je to? — Nějaké dušou? Jakoby někdo jeř filovým trýskem.

Z opatření vystřelil jsem hlavu z pod keře a v lesi okamžik nevěděl jsem co počít. Na patřbku jela celá korouhev boševické jedy. Rudý praporek vládl ve vzduchu. Hřda jela směrem k městečku Pečeram. «Nyní přichází nejen Duch sv, ale i Amen. — Uvidí mne a rozseká na kusy. Co dělám? — Kolem do kolu čisté pole, jediné keř máže mne zachránit, a neotáleje skočil jsem do vody a hned lezu pod keř. Voda mně umírá, já chytám se kořenů a — ty jsou slizké . . . «Prokletě,

ježto myslili, že jsou to jejich soudruhové. — Však za chvíli z bláštěčka doneslo se popláskání troubení a střelení. Leč Bondarenko, nářdiv Sokolovskému již stranou, zanechav opodál a vechodu do městečka dva kilometry, sám se dal na druhou stranu, porouchávaje proti každé do pole vycházející ulici kulomet, dal zelenou rakotou známou dělostřelctvu a začal boj. Boševici očili se takřka v rukou dádů. Z nich dnasí se veno křik a žesoký pláč, ježto granáty se neptaly, kde jsou ubytování boševici a kde sedláci. Boševici seřadivše se, pokusili se vyjít, ale na každém východu potkal je hrozný ohně z kulometů . . . Zaujali tedy střed městečka, kde byly jen židovské dvory a třípatrové domy. Celé město bylo nyní v planěcké a hluché židovské křiky donášely se až sem.

Sedláci přidali se k povstalcům a začala se tak úzasná seč, jako úzad očiny nepamátají. Boševici byli v židovských domech a bránili se zadrž, ale stačilo vhodit oknem do domu bomba a byl venku, padající pod těžkými sedláckými ranami. Domy se hroufily jeden za druhým. Ženy a děti jen v kóšilkách s rozpuštěnými vlasy pobíhaly sem tam a zděšeně skákaly do ohně. Bondarenko byl všude. Všude byl přítomen. Nyní zakrvácet, uprosřed trupu, s vykasnými rukávy, stál za-

hulen dýmem a volal: «Maalo! Maalo! mi-maalo! Jen hloubě — hloubě! Ag tam, až tam, kde zakupili Ukrajinu.» Po té se vrhal sám a tal na pravo i na levo. A povstáci? Tu povstalec vytáhl na náměstí páhého hraděho boševika a vřal mu do hrdu nůž — tu sedlák se hnal s kosou za přeháčením, boševci a dohony je, nemilosrdně konil . . .

«Pudá, končíká slyš podě,» volal Bondarenko, a jeden čivoký hnal se na hlouček židů a tal, tal a koho nemohl dosáhnouti šavil toho změlí konem. Za hodinu nebylo tu ani domů, ani lid. Byla jáma a nad ní škal Bondarenko: «Maalo! Maalo! Ještě hloubějí!»

«Kam? Kam? Kam spěcháte?» chytíl mě za ruku lékař.

«Tam, tam, tam . . .»

«Ale kam, jste blázen?»

«Možná, pusťte mně.»

«Ach vim, vim, pomohli jsme Vám na cestě k Synu, tedy spěcháte k Duchu svatému. No, ne pospěšite, generál už šel, snad jej dohoníte.»

Ale neslyšel jsem jej. Zakryl jsem si oči a sotva popadaje dechu, počal jsem utíkat.